

Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (pierwsza izba)

z dnia 30 kwietnia 2024 r. *

Uchybienie zobowiązaniom państwa członkowskiego – Artykuł 259 TFUE – Dyrektywa 2014/49/UE – Systemy gwarancji depozytów (SGD) – Artykuł 14 ust. 3 – Przeniesienie działalności instytucji kredytowej z SGD jednego państwa członkowskiego do SGD innego państwa członkowskiego – Przekazanie do SGD przyjmującego państwa członkowskiego składek wpłaconych na rzecz SGD państwa członkowskiego pochodzenia w okresie 12 miesięcy poprzedzających przeniesienie działalności – Obowiązek – Nieprzekazanie składek – Skuteczność (effet utile) – Zasada lojalnej współpracy

W sprawie C-822/21

mającej za przedmiot skargę o stwierdzenie, na podstawie art. 259 TFUE, uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, wniesioną w dniu 30 grudnia 2021 r.,

Republika Łotewska, którą reprezentowały J. Davidoviča, K. Pommere oraz I. Romanovska, w charakterze pełnomocników,

strona skarżąca,

popierana przez:

Republikę Estońską, którą reprezentowała M. Kriisa, w charakterze pełnomocnika,

Republikę Litewską, którą reprezentowali K. Dieninis oraz V. Kazlauskaitė-Švenčionienė, w charakterze pełnomocników,

Komisja Europejska, którą reprezentowali E. Ljung Rasmussen, A. Nijenhuis, K. Simonsson oraz D. Triantafyllou, w charakterze pełnomocników,

interwencji,

przeciwko

Królestwu Szwecji, które reprezentowali H. Shev oraz O. Simonsson, w charakterze pełnomocników,

strona pozwana,

TRYBUNAŁ (pierwsza izba),

* Język postępowania: szwedzki.

w składzie: A. Arabadjiev, prezes izby, T. von Danwitz, P.G. Xuereb (sprawozdawca), A. Kumin i I. Ziemele, sędziowie,

rzecznik generalny: J. Richard de la Tour,

sekretarz: A. Calot Escobar, administrator,

uwzględniając pisemny etap postępowania,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 7 września 2023 r.,

wydaje następujący

Wyrok

- 1 W skardze Republika Łotewska wnosi do Trybunału o stwierdzenie, że Królestwo Szwecji uchybiło zobowiązaniom ciążącym na nim na podstawie art. 14 ust. 3 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/49/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie systemów gwarancji depozytów (Dz.U. 2014, L 173, s. 149) i art. 4 ust. 3 TUE.

Ramy prawne

Prawo Unii

- 2 Motywy 3 i 37 dyrektywy 2014/49 mają następujące brzmienie:
 - „(3) Niniejsza dyrektywa stanowi zasadniczy instrument urzeczywistnienia rynku wewnętrznego w sektorze instytucji kredytowych, z punktu widzenia zarówno swobody przedsiębiorczości, jak i swobody świadczenia usług finansowych, przy jednoczesnym zwiększeniu stabilności systemu bankowego oraz ochrony deponentów. Ze względu na koszty związane z upadłością instytucji kredytowej, jakie ponosi gospodarka jako całość, oraz negatywny wpływ takiej upadłości na stabilność finansową i zaufanie deponentów, należy nie tylko przyjąć przepisy przewidujące wypłatę na rzecz deponentów, lecz także umożliwić państwom członkowskim wystarczająco elastyczne działanie, tak aby systemy gwarancji depozytów [zwane dalej »SDG«] mogły wdrażać środki służące zmniejszeniu prawdopodobieństwa wystąpienia przyszłych roszczeń wobec [SDG]. Środki te powinny w każdym przypadku być zgodne z zasadami pomocy państwa.
- [...]
- (37) Ochrona depozytów jest ważnym aspektem zakończenia procesu tworzenia rynku wewnętrznego i dzięki solidarności, którą buduje wśród wszystkich instytucji kredytowych danego rynku finansowego w przypadku upadłości którejkolwiek z nich – niezbędnym uzupełnieniem systemu nadzoru bankowego. Dlatego też państwa członkowskie powinny mieć możliwość zezwolenia [SDG] na udzielanie sobie wzajemnie pożyczek na zasadzie dobrowolności”.

3 Artykuł 10 dyrektywy 2014/49, zatytułowany „Finansowanie [SGD]”, przewiduje w ust. 1 i 2:

„1. Państwa członkowskie zapewniają, by [SDG] dysponowały odpowiednimi systemami służącymi określeniu ich potencjalnych zobowiązań. Dostępne środki finansowe [SDG] są proporcjonalne do tych zobowiązań.

[SGD] pozyskują dostępne środki finansowe ze składek, które ich członkowie wnoszą co najmniej jeden raz w roku. Nie wyklucza to dodatkowego finansowania z innych źródeł.

2. Państwa członkowskie zapewniają, by do dnia 3 lipca 2024 r. dostępne środki finansowe [SDG] odpowiadały co najmniej poziomowi docelowemu wynoszącemu 0,8 % kwoty gwarantowanych depozytów członków tego systemu.

Jeżeli możliwości w zakresie finansowania są mniejsze niż poziom docelowy, płatności składek są wznawiane przynajmniej do czasu ponownego osiągnięcia poziomu docelowego.

Jeżeli po pierwszym osiągnięciu poziomu docelowego dostępne środki finansowe zostały zmniejszone do wysokości poniżej dwóch trzecich poziomu docelowego, stała składka ustalana jest na poziomie umożliwiającym osiągnięcie poziomu docelowego w ciągu sześciu lat.

Stać składka uwzględnia w należyty sposób fazę cyklu koniunkturalnego oraz potencjalne skutki składek procyklicznych przy ustalaniu składek rocznych w kontekście niniejszego artykułu.

Państwa członkowskie mogą przedłużyć początkowy okres, o którym mowa w akapicie pierwszym, o maksymalnie cztery lata, jeżeli [SDG] dokonał łącznych wypłat przekraczających 0,8 % kwoty gwarantowanych depozytów”.

4 Artykuł 14 tej dyrektywy, zatytułowany „Współpraca w obrębie Unii”, stanowi w ust. 3 i 4:

„3. Jeżeli instytucja kredytowa przestaje być członkiem jednego [SDG] i przyłącza się do innego [SDG], składki – z wyjątkiem składek nadzwyczajnych na podstawie art. 10 ust. 8 – wniesione w ciągu 12 miesięcy poprzedzających zakończenie członkostwa są przenoszone do tego innego [SGD]. Przepis ten nie ma zastosowania, jeżeli instytucja kredytowa została wykluczona z [SGD] zgodnie z art. 4 ust. 5.

Jeżeli niektóre działania instytucji kredytowej zostają przekazane do innego państwa członkowskiego i podlegają w związku z tym innemu [SGD], składki tej instytucji kredytowej wpłacone podczas 12 miesięcy poprzedzających transfer, z wyjątkiem składek nadzwyczajnych określonych w art. 10 ust. 8, są przekazywane temu innemu [SGD] proporcjonalnie do kwoty przekazanych gwarantowanych depozytów.

4. Państwa członkowskie zapewniają, by [SGD] państwa członkowskiego pochodzenia wymieniały z [SGD] przyjmującego państwa członkowskiego informacje, o których mowa w art. 4 ust. 7 lub 8 i 10. Stosowane są przy tym ograniczenia określone w tym artykule.

Jeżeli instytucja kredytowa zamierza dokonać transferu z jednego [SDG] do innego [SGD] zgodnie z niniejszą dyrektywą, zapowiada swój zamiar z przynajmniej sześciomiesięcznym wyprzedzeniem. W tym okresie instytucja kredytowa ma nadal obowiązek wносить składki do pierwotnego [SGD] zgodnie z art. 10, co dotyczy zarówno finansowania ex ante, jak i ex post”.

Prawo szwedzkie

- 5 Paragraf 13 lag om insättningsgaranti (ustawy o gwarancji depozytów, SFS 1995, nr 1571) przewiduje, że szwedzki organ ds. gwarancji depozytów corocznie wydaje decyzję o wysokości należnych składek, przy czym składki te należy wpłacić w terminie jednego miesiąca od daty wydania tej decyzji.
- 6 Zgodnie z § 14 tej ustawy, w przypadku gdy instytucja kredytowa ulega przeniesieniu w całości lub w części i w związku z tym zostaje objęta innym SGD, składki, które wpłaciła w okresie 12 miesięcy poprzedzających przeniesienie, przekazuje się do innego SGD.

Okoliczności powstania sporu

- 7 Nordea Bank AB jest europejską grupą usług finansowych z siedzibą w Szwecji i członkiem szwedzkiego SGD. Do dnia 30 września 2017 r. grupa ta prowadziła działalność w Estonii, na Łotwie i na Litwie za pośrednictwem oddziałów.
- 8 W dniu 1 października 2017 r. Nordea Bank przeniosła działalność swoich oddziałów znajdujących się w tych trzech państwach członkowskich na spółki zależne DNB Banka AS mające siedzibę we wspomnianych państwach. W tym samym dniu działalność tych oddziałów przeniosła się ze szwedzkiego SGD do SGD estońskiego, łotewskiego i litewskiego.
- 9 Decyzją z dnia 3 października 2017 r. szwedzki organ ds. gwarancji depozytów postanowił nie przekazywać do łotewskiego SGD składek, które zostały wpłacone do szwedzkiego SGD przez Nordea Bank z tytułu depozytów związanych z działalnością jej łotewskiego oddziału (zwaną dalej „decyzją szwedzkiego organu ds. gwarancji depozytów z dnia 3 października 2017 r.”). W decyzji tej organ ten uznał, że Nordea Bank w okresie 12 miesięcy poprzedzających datę przeniesienia działalności swojego oddziału do łotewskiego SGD, czyli w okresie od dnia 1 października 2016 r. do dnia 30 września 2017 r., nie wpłacała żadnych składek na rzecz szwedzkiego SGD, w związku z czym warunki przekazania składek przewidziane w art. 14 ust. 3 dyrektywy 2014/49 nie zostały spełnione.
- 10 Zgodnie z prawem szwedzkim Nordea Bank miała jeden miesiąc na zapłatę swojej rocznej składki, liczonej od każdorazowej decyzji szwedzkiego organu ds. gwarancji depozytów. W roku 2016 coroczna decyzja tego organu została wydana w dniu 2 września 2016 r., a Nordea Bank wpłaciła składki w dniu 30 września 2016 r. Jeżeli chodzi o rok 2017, Nordea Bank wpłaciła składkę w dniu 13 października 2017 r., zgodnie z coroczną decyzją wspomnianego organu z dnia 14 września 2017 r. Szwedzki SGD nie pobrał zatem składki w okresie od dnia 1 października 2016 r. do dnia 30 września 2017 r., czyli w okresie 12 miesięcy poprzedzających rozpatrywane przeniesienie.
- 11 W decyzjach analogicznych do decyzji, o której mowa w pkt 9 niniejszego wyroku, szwedzki organ ds. gwarancji depozytów postanowił również nie przekazywać na rzecz estońskiego i litewskiego SGD składek wpłaconych przez Nordea Bank na rzecz szwedzkiego SGD z tytułu depozytów związanych z działalnością jego oddziałów estońskiego i litewskiego.
- 12 Republika Łotewska nie zaskarżyła decyzji szwedzkiego organu ds. gwarancji depozytów z dnia 3 października 2017 r. do sądów szwedzkich.

- 13 Jednakże pismem z dnia 27 marca 2019 r. łotewski organ ds. gwarancji depozytów zwrócił się do Komisji Europejskiej o przedstawienie stanowiska w przedmiocie wykładni art. 14 ust. 3 dyrektywy 2014/49.
- 14 W odpowiedzi przekazanej pismem z dnia 9 października 2020 r. Komisja zauważyła, że brzmienie tego przepisu jest niekompletne i że nie przewiduje on konkretnych scenariuszy interwencji w przypadkach, w których krajowy organ ds. gwarancji depozytów podejmie decyzję o przedłużeniu terminu wpłaty składek, co pozostawia w ten sposób otwartą możliwość rozbieżnych interpretacji wspomnianego przepisu.
- 15 Organy gwarancji depozytów trzech państw bałtyckich wszczęły postępowanie mediacyjne ze szwedzkim organem ds. gwarancji depozytów przed Europejskim Urzędem Nadzoru Bankowego (EUNB), który zakończył sprawę w 2019 r., przy czym strony nie osiągnęły porozumienia.

Postępowanie poprzedzające wniesienie skargi

- 16 W dniu 10 maja 2021 r. Republika Łotewska złożyła na podstawie art. 259 akapit drugi TFUE skargę do Komisji, zwracając się do niej o wydanie uzasadnionej opinii ze względu na to, że odmawiając przekazania łotewskiemu SGD składek wpłaconych przez łotewski oddział Nordea Bank za okres 12 miesięcy poprzedzających przeniesienie działalności tego oddziału, Królestwo Szwecji naruszyło prawo Unii, a w szczególności art. 14 ust. 3 dyrektywy 2014/49.
- 17 Zgodnie z art. 259 akapit trzeci TFUE Komisja wezwała Królestwo Szwecji do przedstawienia uwag w przedmiocie tej skargi.
- 18 W dniu 22 czerwca 2021 r. Królestwo Szwecji przekazało Komisji swoje uwagi na piśmie.
- 19 W dniu 1 lipca 2021 r. Republika Łotewska i Królestwo Szwecji zostały wysłuchane przez Komisję. Królestwo Szwecji wskazało, że gdyby składki zostały wpłacone w okresie 12 miesięcy poprzedzających zmianę przynależności do SGD, kwota składek, które mają zostać przekazane do łotewskiej SGD, wyniosłaby około 500 000 EUR.
- 20 W dniu 30 lipca 2021 r. Komisja wydała uzasadnioną opinię, w której stwierdziła, po pierwsze, że Królestwo Szwecji naruszyło art. 14 ust. 3 dyrektywy 2014/49 w związku z art. 10 ust. 1 tej dyrektywy, a po drugie, że nie naruszyło ono art. 4 ust. 3 TUE.

Postępowanie przed Trybunałem

- 21 Pismem złożonym w sekretariacie Trybunału w dniu 30 grudnia 2021 r. Republika Łotewska wniosła niniejszą skargę o stwierdzenie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego na podstawie art. 259 TFUE.
- 22 W skardze wnosi ona do Trybunału o:
 - stwierdzenie, że Królestwo Szwecji uchybiło zobowiązaniom ciążącym na nim na podstawie art. 14 ust. 3 dyrektywy 2014/49, ponieważ odmawiając przekazania łotewskiemu SGD składek zapłaconych przez łotewski oddział Nordea Bank na rzecz szwedzkiego SGD za okres 12 miesięcy poprzedzających przeniesienie działalności tego oddziału zgodnie z tym przepisem,

Królestwo Szwecji postąpiło w sposób sprzeczny z celem tej dyrektywy i nie zapewniło skuteczności jej przepisów;

- stwierdzenie, że Królestwo Szwecji uchybiło zobowiązaniom ciążącym na nim na podstawie art. 4 ust. 3 TUE w zakresie, w jakim, odmawiając przekazania łotewskiemu SGD składek wniesionych przez łotewski oddział Nordea Bank na rzecz szwedzkiego SGD za okres 12 miesięcy poprzedzających przeniesienie działalności tego oddziału zgodnie z art. 14 ust. 3 dyrektywy 2014/49, Królestwo Szwecji wywarło negatywny wpływ na integrację jednolitego rynku, a tym samym naruszyło wzajemne zaufanie między państwami członkowskimi a Unią Europejską, które stanowi warunek wstępny integracji transgranicznej.

Jeżeli Trybunał stwierdzi, że Królestwo Szwecji uchybiło zobowiązaniom ciążącym na nim na podstawie art. 14 ust. 3 dyrektywy 2014/49 i art. 4 ust. 3 TUE, Republika Łotewska wnosi do Trybunału o:

- nakazanie Królestwu Szwecji zaprzestania stwierdzonego naruszenia poprzez przekazanie przez szwedzki SGD na rzecz łotewskiego SGD pełnej kwoty składek wniesionych przez łotewski oddział Nordea Bank, liczonych za okres 12 miesięcy poprzedzających przeniesienie działalności tego oddziału zgodnie z art. 14 ust. 3 dyrektywy 2014/49;
- w przypadku gdyby art. 14 ust. 3 dyrektywy 2014/49 należało interpretować w sposób ścisły, wskazanie, że jest on zgodny z celem tej dyrektywy i ciążącym na szwedzkim SGD obowiązkiem przekazania łotewskiemu SGD składek wniesionych przez łotewski oddział Nordea Bank;
- obciążenie Królestwa Szwecji kosztami postępowania.

23 Postanowieniami z dni 19, 25 i 30 maja 2022 r. Republika Estońska, Republika Litewska i Komisja zostały dopuszczone do sprawy w charakterze interwenientów popierających żądania Republiki Łotewskiej.

24 Republika Estońska popiera pierwsze, trzecie i piąte żądania skargi.

25 Republika Litewska popiera wszystkie żądania skargi.

26 Komisja popiera pierwsze żądanie skargi.

27 Królestwo Szwecji wnosi do Trybunału o:

- oddalenie skargi Republiki Łotewskiej; i
- obciążenie Republiki Łotewskiej kosztami postępowania.

W przedmiocie skargi

W przedmiocie dopuszczalności

Argumentacja stron

- 28 W pierwszej kolejności Królestwo Szwecji kwestionuje dopuszczalność niniejszej skargi w całości. To państwo członkowskie uważa zasadniczo, że wykładni art. 14 ust. 3 dyrektywy 2014/49 nie można podważyć w ramach skargi o stwierdzenie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego na podstawie art. 259 TFUE. Po pierwsze, dyrektywa ta przewiduje jedynie minimalną harmonizację. Po drugie, przyznając, że art. 259 TFUE nie wymaga wyczerpania krajowych środków odwoławczych, Królestwo Szwecji podkreśla, że decyzja szwedzkiego organu ds. gwarancji depozytów z dnia 3 października 2017 r. nie została zaskarżona przez Republikę Łotewską przed sądem szwedzkim.
- 29 Ponadto Królestwo Szwecji przypomina, że z orzecznictwa Trybunału wynika, iż skarga o stwierdzenie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego ma na celu stwierdzenie naruszeń prawa Unii przez państwo członkowskie i położenie im kresu oraz że skarga jest niedopuszczalna, jeżeli ogranicza się do żądania wykładni prawa Unii. Tymczasem skarga wniesiona przez Republikę Łotewską ma na celu przede wszystkim wyjaśnienie wykładni art. 14 ust. 3 dyrektywy 2014/49.
- 30 W drugiej kolejności, w odniesieniu do żądania pierwszego, dotyczącego naruszenia art. 14 ust. 3 dyrektywy 2014/49, Królestwo Szwecji podnosi, że o ile w trakcie zorganizowanego przez Komisję przesłuchania w dniu 1 lipca 2021 r. Republika Łotewska powołała się w żądaniach skargi na art. 14 ust. 3 dyrektywy 2014/49 i art. 10 tej dyrektywy, o tyle to państwo członkowskie nie podniosło, że Królestwo Szwecji uchybiło zobowiązaniom ciążącym na nim na mocy tego ostatniego przepisu. Trybunał nie może zatem badać, czy Królestwo Szwecji uchybiło zobowiązaniom, które na nim ciążyą na mocy wspomnianego przepisu.
- 31 Jeżeli chodzi o drugie żądanie, dotyczące naruszenia zasady lojalnej współpracy przewidzianej w art. 4 ust. 3 TUE oraz argumentacji przedstawionej na poparcie tego żądania, Królestwo Szwecji podnosi, że w toku postępowania administracyjnego Republika Łotewska powołała się na naruszenie zasady równego traktowania ze względu na to, że Republika Finlandii znajdowała się w sytuacji analogicznej do sytuacji Republiki Łotewskiej. Sytuacja ta miała wynikać z faktu, że w dniu 1 października 2018 r. Nordea Bank przeniosła swoją siedzibę do Finlandii i że składki wpłacone na rzecz szwedzkiego SGD w okresie 12 miesięcy poprzedzających to przeniesienie zostały przekazane fińskiemu SGD decyzją szwedzkiego organu ds. gwarancji depozytów. Tymczasem w skardze Republika Łotewska podniosła na poparcie tego żądania, że Królestwo Szwecji, dokonując błędnej wykładni dyrektywy 2014/49, naruszyło zasadę lojalnej współpracy. Królestwo Szwecji uważa w konsekwencji, że Republika Łotewska zmieniła swoją argumentację w stosunku do argumentacji, którą podniosła w toku postępowania administracyjnego, i że wspomniane żądanie w brzmieniu, w jakim zostało sformułowane, należy zatem odrzucić jako niedopuszczalne.
- 32 Wreszcie w odniesieniu do żądania trzeciego, w którym Republika Łotewska wnosi do Trybunału o nakazanie Królestwu Szwecji zapłaty spornych składek przez szwedzki SGD na rzecz łotewskiego SGD, Królestwo Szwecji utrzymuje, że owo trzecie żądanie sprowadza się do

żądania, aby Trybunał zasądził od Królestwa Szwecji wypłatę odszkodowania. Ponieważ przedmiotem skargi o stwierdzenie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego nie może być takie żądanie, żądanie to należy oddalić.

- 33 Po pierwsze, Republika Łotewska odpowiada, że argument Królestwa Szwecji dotyczący tego, iż dyrektywa 2014/49 przewiduje jedynie minimalną harmonizację, dotyczy nie dopuszczalności, lecz istoty sprawy.
- 34 Po drugie, utrzymuje ona, że żaden przepis prawa Unii nie wymaga wyczerpania krajowych środków odwoławczych przed wniesieniem do Trybunału skargi o stwierdzenie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego.
- 35 Po trzecie, wskazuje ona, że jego żądanie stwierdzenia uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego opiera się na naruszeniu art. 14 ust. 3 dyrektywy 2014/49 w związku z art. 10 ust. 1 tej dyrektywy, i podnosi, że w skardze z dnia 10 maja 2021 r. zwrócił się on do Komisji o wydanie uzasadnionej opinii w rozumieniu art. 259 akapit trzeci TFUE w odniesieniu do obowiązku przekazania przez szwedzki SGD na rzecz łotewskiego SGD składek wpłaconych przez łotewski oddział Nordea Bank za okres 12 miesięcy poprzedzających przeniesienie działalności tego oddziału zgodnie z art. 14 ust. 3 dyrektywy 2014/49. W swojej skardze nie rozszerzyła ona zatem ani nie zmieniła przedmiotu sporu.
- 36 Po czwarte, utrzymuje ona, że w żądaniu trzecim wnosi do Trybunału nie o zasądzenie od Królestwa Szwecji odszkodowania, lecz o nakazanie mu zaprzestania stwierdzonego naruszenia. Zdaniem Republiki Łotewskiej zarzucane Królestwu Szwecji uchybienie powinno bowiem nie tylko zostać stwierdzone, ale powinno również ustać. Tymczasem w niniejszej sprawie ustanie to może jedynie przybrać formę wpłaty na rzecz łotewskiego SGD składek, których zapłaty odmówiono, co nie odpowiada odszkodowaniu.

Ocena Trybunału

- 37 Jeżeli chodzi w pierwszej kolejności o dopuszczalność niniejszej skargi w całości, należy zauważyć, po pierwsze, w odniesieniu do argumentu Królestwa Szwecji dotyczącego tego, że dyrektywa 2014/49 przewiduje jedynie minimalną harmonizację, iż argument ten, który odnosi się do kwestii wykładni tej dyrektywy, dotyczy zasadności skargi o stwierdzenie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego. Argument ten nie dotyczy zatem dopuszczalności tej skargi.
- 38 Po drugie, w odniesieniu do okoliczności, że Republika Łotewska nie zakwestionowała decyzji szwedzkiego organu ds. gwarancji depozytów z dnia 3 października 2017 r. przed sądem szwedzkim, wystarczy zauważyć, że dopuszczalność skargi o stwierdzenie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego wniesionej na podstawie art. 259 TFUE nie jest uzależniona od wyczerpania krajowych środków odwoławczych.
- 39 Po trzecie, jeżeli chodzi o argument Królestwa Szwecji, zgodnie z którym niniejsza skarga o stwierdzenie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego jest niedopuszczalna, ponieważ zmierza ona przede wszystkim do wyjaśnienia wykładni art. 14 ust. 3 dyrektywy 2014/49, należy przypomnieć, że procedura ustanowiona w art. 259 TFUE ma na celu stwierdzenie i ustanie zachowania państwa członkowskiego z naruszeniem prawa Unii (zob. podobnie wyrok z dnia 16 października 2012 r., Węgry/Słowacja, C-364/10, EU:C:2012:630, pkt 67 i przytoczone tam orzecznictwo).

- 40 Wyprowadza stąd wniosek, że skarga oparta na tym artykule dotycząca przyszłych i ewentualnych uchybień lub ograniczona do żądania wykładni prawa Unii Europejskiej jest niedopuszczalna (zob. podobnie wyrok z dnia 16 października 2012 r., Węgry/Słowacja, C-364/10, EU:C:2012:630, pkt 68).
- 41 Jednakże w swojej skardze Republika Łotewska nie ogranicza się do zwrócenia się o wykładnię art. 14 ust. 3 dyrektywy 2014/49. Jak zauważył bowiem zasadniczo rzecznik generalny w pkt 40 opinii, wnosi ona do Trybunału o stwierdzenie, że odmawiając przekazania do łotewskiego SGD składek wpłaconych przez łotewski oddział Nordea Bank na rzecz szwedzkiego SGD za okres 12 miesięcy poprzedzających przeniesienie działalności tego oddziału, o którym mowa w tym przepisie, Królestwo Szwecji uchybiło zobowiązaniom ciążącym na nim na mocy tego przepisu, tak aby to ostatnie położył kres zarzucanemu uchybieniu, i dopiero w tym celu Republika Łotewska podniosła przed Trybunałem, że szwedzki SGD dokonał błędnej wykładni tego przepisu.
- 42 Należy zatem oddalić w całości ów podniesiony przez Królestwo Szwecji trzeci argument, mający na celu zakwestionowanie dopuszczalności skargi o stwierdzenie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego.
- 43 Jeżeli chodzi, w drugiej kolejności, o dopuszczalność żądań lub argumentów podniesionych przez Republikę Łotewską, należy przypomnieć, po pierwsze, w odniesieniu do argumentu Królestwa Szwecji, zgodnie z którym Republika Łotewska nie może opierać się w swojej skardze na naruszeniu art. 10 dyrektywy 2014/49, że skarga wniesiona na podstawie art. 259 TFUE jest ograniczona przez przewidziane w tym artykule postępowanie poprzedzające wniesienie skargi i powinna być oparta na tych samych podstawach i zarzutach, które zostały podniesione w toku tego postępowania, w związku z czym zarzut, który nie został sformułowany w skardze złożonej do Komisji, jest niedopuszczalny na etapie postępowania przed Trybunałem [zob. analogicznie wyroki: z dnia 10 maja 2012 r., Komisja/Niderlandy, C-368/10, EU:C:2012:284, pkt 78; z dnia 17 kwietnia 2018 r., Komisja/Polska (Puszcza Białowieska), C-441/17, EU:C:2018:255, pkt 65 i przytoczone tam orzecznictwo].
- 44 Niemniej jednak wymóg ten nie sięga aż tak daleko, aby w każdym przypadku nakładać obowiązek zachowania identycznej treści zarzutów w skardze przedstawionej Komisji i w żądaniach skargi, jeśli przedmiot sporu określony w tej skardze nie został rozszerzony ani zmieniony [zob. analogicznie wyrok z dnia 17 kwietnia 2018 r., Komisja/Polska (Puszcza Białowieska), C-441/17, EU:C:2018:255, pkt 66 i przytoczone tam orzecznictwo].
- 45 W niniejszej sprawie należy zauważyć, podobnie jak zasadniczo wskazał rzecznik generalny w pkt 48 opinii, że Republika Łotewska powołała się na art. 10 ust. 1 dyrektywy 2014/49 w toku postępowania administracyjnego wszczętego przed Komisją wyłącznie na poparcie dokonanej przez nią wykładni art. 14 ust. 1 tej dyrektywy w celu wykazania naruszenia tego ostatniego przepisu, jak wynika to z uzasadnionej opinii Komisji. Podobnie w skardze skarżąca powołuje się na art. 10 ust. 1 wspomnianej dyrektywy jako na element kontekstu, w jaki wpisuje się art. 14 ust. 1 dyrektywy 2014/49, który to element miałby potwierdzać jej wykładnię tego ostatniego przepisu, w odniesieniu do którego wnosi ona do Trybunału w ramach zarzutu pierwszego o stwierdzenie jego naruszenia.
- 46 W związku z tym Republika Łotewska, powołując się na art. 10 ust. 1 tej dyrektywy w uzasadnieniu skargi w celu potwierdzenia swej wykładni art. 14 ust. 1 tej dyrektywy, nie rozszerzyła zakresu sporu, który został określony w toku postępowania administracyjnego przed Komisją.

- 47 Po drugie, w odniesieniu do argumentu Królestwa Szwecji, zgodnie z którym drugie żądanie sformułowane w skardze powinno zostać odrzucone jako niedopuszczalne, ponieważ Republika Łotewska zmieniła w skardze swoją argumentację na poparcie tego żądania w stosunku do tego, co podnosiła przed Komisją, należy przypomnieć, że Republika Łotewska utrzymuje w tym żądaniu zasadniczo, że odmowa przekazania przez szwedzki SGD do łotewskiego SGD spornych składek wpłaconych przez łotewski oddział Nordea Bank na rzecz szwedzkiego SGD jest sprzeczna z zasadą lojalnej współpracy oraz z zasadą równości, ponieważ w porównywalnej sytuacji prawnej szwedzki SGD przekazał otrzymane składki na rzecz fińskiego SGD zgodnie z art. 14 ust. 3 dyrektywy 2014/49.
- 48 Tymczasem w skardze z dnia 10 maja 2021 r. Republika Łotewska podniosła również, że poprzez odmowę przekazania rozpatrywanych składek Królestwo Szwecji naruszyło zasadę lojalnej współpracy, o której mowa w art. 4 ust. 3 TFUE, i zasadę równego traktowania między SGD państw członkowskich.
- 49 W konsekwencji, wbrew temu, co twierdzi Królestwo Szwecji, Republika Łotewska nie zmieniła w skardze swojej argumentacji na poparcie tego żądania w porównaniu do tego, co utrzymywała w toku postępowania administracyjnego przed Komisją.
- 50 Po trzecie, w odniesieniu do argumentu Królestwa Szwecji, zgodnie z którym żądanie trzecie mające na celu nakazanie przez Trybunał Królestwu Szwecji zapłaty odszkodowania jest niedopuszczalne, należy zauważyć, że w ramach tego żądania Republika Łotewska wnosi zasadniczo do Trybunału o nakazanie Królestwu Szwecji położenia kresu stwierdzonemu naruszeniu poprzez przekazanie ze szwedzkiego SGD na rzecz łotewskiego SGD pełnej kwoty składek wpłaconych przez łotewski oddział Nordea Bank na rzecz szwedzkiego SGD za okres 12 miesięcy, o którym mowa w art. 14 ust. 3 dyrektywy 2014/49.
- 51 Tymczasem z orzecznictwa Trybunału wynika, że jedynym żądaniem, jakie można wysunąć w ramach skargi o stwierdzenie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, jest stwierdzenie istnienia zarzucanego uchybienia w celu doprowadzenia do jego zaprzestania. Tym samym nie można wystąpić do Trybunału w ramach skargi o stwierdzenie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego o nakazanie państwu członkowskiemu szczególnego zachowania w celu dostosowania się do prawa Unii [zob. podobnie wyrok z dnia 2 kwietnia 2020 r., Komisja/Polska, Węgry i Republika Czeska (Tymczasowy mechanizm relokacji osób ubiegających się o udzielenie ochrony międzynarodowej), C-715/17, C-718/17 i C-719/17, EU:C:2020:257, pkt 56 i przytoczone tam orzecznictwo].
- 52 W konsekwencji, ponieważ w żądaniu trzecim Republika Łotewska wnosi do Trybunału o nakazanie Królestwu Szwecji wpłacenia na jej rzecz spornych wkładów, żądanie to wykracza poza to, czego można żądać w ramach skargi o stwierdzenie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, jak zauważył zasadniczo rzecznik generalny w pkt 42 opinii, a zatem należy je uznać za niedopuszczalne.
- 53 Stwierdzenie dokonane w poprzednim punkcie pozostaje bez uszczerbku dla wynikającego dla państwa członkowskiego z art. 260 ust. 1 TFUE obowiązku podjęcia środków, które zapewnią wykonanie wyroku Trybunału, jeśli Trybunał uznaje, że owo państwo członkowskie uchybiło jednemu ze zobowiązań, które na nim ciąży na mocy traktatów.

- 54 Wreszcie, jeżeli chodzi o żądanie czwarte, należy zauważyć, że poprzez to żądanie Republika Łotewska wnosi do Trybunału – „w przypadku gdyby art. 14 ust. 3 dyrektywy 2014/49 należało interpretować w ścisły sposób” – o „wskazanie, że jest on zgodny z celem tej dyrektywy i ciążącym na szwedzkim [SGD] obowiązkiem przekazania łotewskiemu [SGD] składek wniesionych przez łotewski oddział Nordea Bank”.
- 55 W tym względzie należy przypomnieć, że ponieważ przesłanki dopuszczalności skargi i zawartych w niej zarzutów mają charakter bezwzględny, Trybunał może je zbadać z urzędu, zgodnie z art. 150 regulaminu postępowania przed Trybunałem (zob. podobnie wyrok z dnia 29 kwietnia 2010 r., Komisja/Niemcy, C-160/08, EU:C:2010:230, pkt 40).
- 56 Tymczasem wniosek zawarty w żądaniu czwartym skargi wykracza poza to, czego można żądać w ramach skargi o stwierdzenie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, zgodnie z orzecznictwem przytoczonym w pkt 51 niniejszego wyroku.
- 57 Żądanie czwarte należy zatem również uznać za niedopuszczalne.

Co do istoty

- 58 Republika Łotewska podnosi dwa zarzuty na poparcie swojej skargi. W swoim pierwszym zarzucie podnosi ona, że Królestwo Szwecji naruszyło zobowiązania ciążące na nim na mocy art. 14 ust. 3 dyrektywy 2014/49. W drugim zarzucie podnosi ona, że Królestwo Szwecji naruszyło zasadę lojalnej współpracy ustanowioną w art. 4 ust. 3 TUE.

W przedmiocie zarzutu pierwszego, dotyczącego naruszenia art. 14 ust. 3 dyrektywy 2014/49

– Argumentacja stron

- 59 Republika Łotewska wyjaśnia na wstępie, że nie kwestionuje ona transpozycji dyrektywy 2014/49 do prawa szwedzkiego, lecz uważa, że Królestwo Szwecji nie zastosowało prawidłowo wymogów art. 14 ust. 3 tej dyrektywy, odmawiając przekazania na rzecz łotewskiego SGD składek wpłaconych przez łotewski oddział Nordea Bank na rzecz szwedzkiego SGD, obliczonych za okres 12 miesięcy poprzedzających przeniesienie działalności tego oddziału do łotewskiego SGD.
- 60 W tym względzie Republika Łotewska, popierana przez interwenientów, podnosi przede wszystkim, że przepis ten nie powinien być interpretowany w sposób ścisły i należy go interpretować w ten sposób, że SGD, którego instytucja kredytowa staje się nowym członkiem, powinien otrzymać od tej instytucji kredytowej składki, które zostały obliczone i wpłacone za okres 12 miesięcy poprzedzających przeniesienie do tego systemu, niezależnie od momentu, w którym zostały one rzeczywiście wypłacone. Decydującym elementem jest zatem okoliczność, że składki instytucji kredytowej wpłacone na rzecz SGD państwa pochodzenia zostały obliczone i stały się należne za dany okres, a nie chwila, w której żądane składki zostały wpłacone lub zaksięgowane przez ów SGD.
- 61 Podnosi ona następnie, w czym również popierają ją interwenienci, że uprzywilejowując literalną wykładnię art. 14 ust. 3 dyrektywy 2014/49 i odmawiając przekazania odnośnych składek do łotewskiego SGD, Królestwo Szwecji nie zapewniło skuteczności (effet utile) tego przepisu

i zagroziło realizacji celów tej dyrektywy, która zgodnie z jej motywem 3 ma na celu ułatwienie swobody przedsiębiorczości i swobody świadczenia usług finansowych, a także przyczynienie się do stabilności systemu bankowego i ochrony deponentów.

- 62 Ponadto podejście Królestwa Szwecji narusza wzajemne zaufanie między państwami członkowskimi, ponieważ SGD jednego państwa członkowskiego, do którego członek SGD z innego państwa członkowskiego zamierza dołączyć, nie mógłby już liczyć na przekazanie składek z SGD z tego innego państwa członkowskiego.
- 63 Republika Łotewska utrzymuje wreszcie, że ogólny obowiązek wpłacania rocznych składek wynika również z art. 10 ust. 1 dyrektywy 2014/49, który zobowiązuje SGD państw członkowskich do tworzenia dostępnych środków finansowych poprzez składki wpłacane przez ich członków co najmniej raz do roku. Tymczasem, jak wskazała Komisja w uzasadnionej opinii, dokonana przez Królestwo Szwecji wykładnia art. 14 ust. 3 i art. 10 ust. 1 dyrektywy 2014/49 narusza prawa SGD przyjmującego państwa członkowskiego (zwanego dalej „przyjmującym SGD”), który od dnia przeniesienia musi ponosić odpowiedzialność za gwarantowane depozyty instytucji kredytowej.
- 64 Republika Estońska wyjaśnia przede wszystkim, że o ile z art. 10 ust. 1 tej dyrektywy wynika, że to do państw członkowskich należy ustalenie, z jaką częstotliwością i w którym momencie składki mają być wpłacane, o tyle jasne jest, że pobieranie i wpłata tych składek powinny mieć miejsce co najmniej raz w roku. Tym samym, jeżeli państwo członkowskie nie dba o to, by składki były pobierane i wpłacane co najmniej raz w roku, to nie może ono przestrzegać wynikającego z art. 14 ust. 3 wspomnianej dyrektywy obowiązku zapewnienia, aby w przypadku gdy instytucja kredytowa opuszcza jego SGD na rzecz SGD w innym państwie członkowskim, składki wpłacone przez nią w ciągu 12 miesięcy poprzedzających zakończenie jej uczestnictwa w SGD państwa pochodzenia zostały przekazane do przyjmującego SGD.
- 65 Tymczasem w niniejszej sprawie składki zostały wpłacone na rzecz szwedzkiego SGD w sposób niezgodny z prawem, ponieważ w okresie 12 miesięcy poprzedzających przeniesienie działalności łotewskiego oddziału Nordea Bank do łotewskiego SGD na jego rzecz nie wypłacono żadnych składek. W celu wypełnienia obowiązków ciążących na nim na mocy art. 10 ust. 1 i art. 14 ust. 3 dyrektywy 2014/49 Królestwo Szwecji powinno było zatem uznać, że składki zostały wpłacone w tym dwunastomiesięcznym okresie.
- 66 Następnie Republika Estońska utrzymuje, że z uwagi na art. 14 ust. 4 tej dyrektywy, zgodnie z którym jeżeli instytucja kredytowa zamierza przejść z jednego SGD na inny, zgodnie ze wspomnianą dyrektywą zgłasza ona swój zamiar z co najmniej sześciomiesięcznym wyprzedzeniem, szwedzki organ ds. gwarancji depozytów powinien dysponować na długo przed przeniesieniem informacją, zgodnie z którą działalność oddziału Nordea Bank miała zostać przeniesiona ze szwedzkiego SGD do łotewskiego SGD. Mógł on zatem zapewnić pobór składek w taki sposób, aby można było spełnić obowiązek wynikający z art. 14 ust. 3 dyrektywy 2014/49.
- 67 Wreszcie Republika Estońska przypomina, że EUNB podkreślił w swojej opinii z dnia 8 sierpnia 2019 r. w sprawie kwalifikowalności depozytów, poziomu gwarancji i współpracy między systemami gwarancji depozytów, która jest dostępna na stronie internetowej tego organu, że data, w której instytucja kredytowa postanawia wpłacić swoje składki, stwarza w praktyce problemy. EUNB zaproponował zatem w tej opinii zmianę art. 14 ust. 3 dyrektywy 2014/49, którą to propozycję poparła Republika Estońska, w celu zapewnienia jasności prawa i uniknięcia problemów podobnych do problemów napotkanych w niniejszej sprawie.

- 68 Komisja dodaje, że składki należne co roku na rzecz SGD od jej członków na podstawie art. 10 ust. 1 dyrektywy 2014/49 można uznać za świadczenie wzajemne za gwarancję depozytów przez pewien okres. Przewidziany w art. 14 ust. 3 dyrektywy 2014/49 obowiązek przekazania składek, w przypadku gdy część działalności danej instytucji kredytowej przechodzi do innego SGD, jest zatem oparty na podstawowej zasadzie dotyczącej finansowania systemu, ustanowionej w art. 10 ust. 1 tej dyrektywy. Zamiarem prawodawcy Unii było bowiem, by w przypadku restrukturyzacji banku zawsze dostępne były środki finansowe umożliwiające przekazanie ich przejmującemu SGD, aby umożliwić mu wypełnienie zobowiązań ciężących na nim na mocy tego systemu.
- 69 Ponadto zdaniem Komisji art. 14 ust. 3 dyrektywy 2014/49 ma na celu zrekompensowanie wzrostu ryzyka finansowego dla przejmującego SGD w przypadku przeniesienia z jednego SGD do drugiego SGD odpowiedzialności finansowej za część depozytów gwarantowanych przez instytucję kredytową, na przykład poprzez restrukturyzację instytucji kredytowej. Każda odmienna wykładnia miałyby poważne konsekwencje dla urzeczywistnienia rynku wewnętrznego i podważałyby zaufanie do SGD i współpracę między właściwymi organami państw członkowskich.
- 70 Królestwo Szwecji odpowiada, po pierwsze, że brzmienie art. 14 ust. 3 dyrektywy 2014/49 jest jasne i jednoznaczne. Przepis ten przewiduje, że składki wpłacone w okresie 12 miesięcy poprzedzających przeniesienie do przejmującego SGD są przekazywane do tego SGD. Przepis ten obejmuje zatem pełną kwotę składek wpłaconych w tym okresie, niezależnie od okresu, do którego się one odnoszą.
- 71 Po drugie, kontekst, w jaki wpisuje się art. 14 ust. 3 dyrektywy 2014/49, również nie potwierdza wykładni bronionej przez Republikę Łotewską i interwenientów.
- 72 Okoliczność, że art. 10 ust. 1 tej dyrektywy stanowi, iż składki powinny być wpłacane co najmniej raz w roku, nie oznacza, że wkład, który został wpłacony, może zostać uznany za odnoszący się do konkretnego okresu 12 miesięcy. Nie można również uznać, że art. 10 ust. 1 dyrektywy 2014/49 narzuca konkretną datę płatności w stosunku do okresu 12 miesięcy.
- 73 Ponadto zgodnie z art. 10 ust. 2 tej dyrektywy państwa członkowskie zapewniają, by do dnia 3 lipca 2024 r. dostępne środki finansowe SGD odpowiadały co najmniej poziomowi docelowemu wynoszącemu 0,8 % kwoty gwarantowanych depozytów członków tego systemu. Dyrektywa ta daje zatem państwom członkowskim znaczny zakres swobody przy określaniu kwoty składek, a ponadto możliwość niepobierania składek po osiągnięciu poziomu docelowego. Zastosowanie możliwości zaprzestania pobierania składek po osiągnięciu poziomu docelowego mogłoby bowiem prowadzić do sytuacji, w których składki nie podlegają przeniesieniu w przypadku przeniesienia działalności. Artykuł 10 ust. 2 dyrektywy 2014/49 nie gwarantuje zatem, że wbrew temu, co utrzymuje Komisja, środki finansowe są zawsze dostępne w celu przekazania ich do przejmującego SGD.
- 74 Po trzecie, istnieją ogólne i systemowe powody stosowania art. 14 ust. 3 dyrektywy 2014/49 w jego brzmieniu. Takie zastosowanie zapewniłoby bowiem jasność w odniesieniu do środków, które mogą być przedmiotem transferu. Natomiast wykładnia, zgodnie z którą przepis ten należy uznać za obejmujący płatności, które nie zostały dokonane w okresie 12 miesięcy poprzedzających przeniesienie, zawierałaby szereg niejasności i byłaby trudna do zastosowania.

- 75 Po czwarte, Królestwo Szwecji wskazuje, że z opinii EUNB z dnia 8 sierpnia 2019 r., przytoczonej w pkt 67 niniejszego wyroku, wynika, iż pobieranie składek od członków danego SGD na podstawie dyrektywy 2014/49 nie uwzględnia w pełni odpowiedzialności, która może zostać przeniesiona między różnymi SGD. Z opinii tej wynika również, że art. 14 ust. 3 tej dyrektywy nie przewiduje wyczerpującego rozwiązania w odniesieniu do transferu środków pieniężnych i że EUNB zalecił w tym kontekście zmianę tego przepisu. Tym samym luk w tym przepisie nie można usunąć poprzez wykładnię istniejących przepisów.
- 76 Po piąte, Królestwo Szwecji podnosi, że jak wynika z uzasadnionej opinii Komisji, podczas wymiany korespondencji między organami gwarancji depozytów trzech państw bałtyckich a Komisją, która miała miejsce w październiku 2020 r., instytucja ta podkreśliła, iż wspomniana dyrektywa przewiduje minimalną harmonizację w odniesieniu do przekazywania składek. Nie można zatem interpretować rozpatrywanego przepisu inaczej niż na podstawie jego brzmienia.
- 77 Po szóste, z jednej strony Królestwo Szwecji podnosi, że wbrew temu, co twierdzi Komisja, wykładnia literalna art. 14 ust. 3 dyrektywy 2014/49 nie ma poważnych konsekwencji dla zakończenia procesu tworzenia rynku wewnętrznego. Składki, które mogą być przekazywane na mocy tej dyrektywy, rzadko powinny bowiem mieć taką wysokość, aby można było uznać, że mają one zasadnicze znaczenie dla wywiązania się przez SGD z ciężących na nim zobowiązań. Tak więc okoliczność, że szwedzki SGD nie przekazał składek na rzecz łotewskiego SGD, nie spowodowała odpowiedniego wzrostu składek pobieranych przez ów ostatni SGD.
- 78 Z drugiej strony proponowana przez Królestwo Szwecji wykładnia nie wiąże się z nienależną korzyścią dla szwedzkiej SGD. Przypomina ono w tym względzie, że przeniesienie działalności Nordea Bank ze szwedzkiego SGD do fińskiego SGD pociągnęło za sobą przekazanie składek od szwedzkiego SGD do fińskiego SGD, ponieważ szwedzki SGD otrzymał składki w okresie 12 miesięcy poprzedzających to przeniesienie. Spójne stosowanie art. 14 ust. 3 wspomnianej dyrektywy doprowadziłoby po prostu do różnych rezultatów w zależności od odmiennych okoliczności faktycznych.

– *Ocena Trybunału*

- 79 W ramach zarzutu pierwszego Republika Łotewska, popierana przez interwenientów, podnosi, że Królestwo Szwecji uchybiło zobowiązaniom ciężącym na nim na mocy art. 14 ust. 3 dyrektywy 2014/49 poprzez odmowę na podstawie błędnych wykładni i zastosowania tego przepisu przekazania łotewskiemu SGD składek, które Nordea Bank wpłaciła na rzecz szwedzkiego SGD z tytułu depozytów związanych z działalnością oddziału łotewskiego za okres 12 miesięcy poprzedzających przeniesienie działalności tego oddziału do łotewskiego SGD.
- 80 Królestwo Szwecji uważa, że odmowa ta nie ma znamion uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, ponieważ art. 14 ust. 3 dyrektywy 2014/49 wymaga, aby składki podlegające przekazaniu zostały wpłacone w okresie 12 miesięcy poprzedzających przeniesienie. Tymczasem, ponieważ Nordea Bank nie wpłaciła żadnej składki na działalność jej łotewskiego oddziału w tym okresie, warunki określone w tym przepisie nie zostały zdaniem tego państwa członkowskiego spełnione.
- 81 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału przy dokonywaniu wykładni przepisu prawa Unii należy uwzględniać nie tylko jego brzmienie, lecz także jego kontekst oraz cele regulacji, której część ten przepis stanowi [wyrok z dnia 21 grudnia 2023 r., G.K. i in. (Prokuratura Europejska), C-281/22, EU:C:2023:1018, pkt 46 i przytoczone tam orzecznictwo].

- 82 Jeżeli chodzi o brzmienie art. 14 ust. 3 akapit drugi dyrektywy 2014/49, należy przypomnieć, że zgodnie z tym akapitem, jeżeli niektóre rodzaje działalności danej instytucji kredytowej są przenoszone do innego państwa członkowskiego i w związku z tym zostają objęte innym SGD, składki wpłacone przez tę instytucję kredytową w okresie 12 miesięcy poprzedzających przeniesienie, z wyjątkiem niektórych składek nadzwyczajnych, są przekazywane do innego SGD proporcjonalnie do kwoty przeniesionych gwarantowanych depozytów.
- 83 Z wyrażenia „składki wpłacone” wynika, że przepis ten opiera się na założeniu, iż składki były co do zasady wpłacane w trakcie tego dwunastomiesięcznego okresu, a zatem powinny zostać przekazane do przyjmującego SGD w przypadku przeniesienia działalności do innego państwa członkowskiego. Wykładnię tę potwierdza wyrażenie „proporcjonalnie”, które ustanawia bardzo wyraźny związek między przeniesieniem składek a przeniesieniem gwarancji depozytów.
- 84 Tym samym brzmienie tego przepisu nie pozwala wykluczyć, że składki odnoszące się do okresu 12 miesięcy poprzedzających przeniesienie, lecz pobierane przez szwedzki SGD poza tym okresem, powinny zostać przekazane do przyjmującego SGD.
- 85 Jeżeli chodzi o kontekst, w jaki wpisuje się art. 14 ust. 3 dyrektywy 2014/49, należy zauważyć, że przepis ten należy interpretować z uwzględnieniem art. 10 ust. 1 tej dyrektywy, który określa zasady finansowania SGD.
- 86 Zgodnie z art. 10 ust. 1 akapit drugi wspomnianej dyrektywy SGD stanowią dostępne środki finansowe za pomocą składek wpłacanych im przez ich członków co najmniej raz w roku. Jak podnosi Komisja, z przepisu tego wynika, że składki wpłacone przez członków do SGD mogą być uznane za świadczenie wzajemne za gwarancję depozytów przez pewien okres.
- 87 Byłoby zatem zgodne z systematyką SGD, gdyby w przypadku przeniesienia niektórych rodzajów działalności instytucji kredytowej do innego państwa członkowskiego, a w konsekwencji przeniesienia odpowiedzialności za gwarantowane depozyty na SGD w tym innym państwie członkowskim, świadczenie wzajemne za gwarancję depozytów zostało również przeniesione na przyjmujące SGD.
- 88 Skuteczność (effet utile) art. 14 ust. 3 dyrektywy 2014/49 wymaga zatem, aby w celu spełnienia obowiązku wynikającego z tego przepisu szwedzki organ ds. gwarancji depozytów musiał przenieść na rzecz łotewskiego SGD składki, które zostały wpłacone do niego przez Nordea Bank i które odnoszą się do 12 miesięcy poprzedzających przeniesienie działalności Nordea Bank do łotewskiego SGD, z uwzględnieniem okresów, których dotyczą składki Nordea Bank, a nie dokładnej daty, w której wspomniane składki zostały do niego wpłacone.
- 89 Prawdą jest, że zgodnie z art. 10 ust. 2 wspomnianej dyrektywy, na który powołuje się Królestwo Szwecji w swoich pismach, państwa członkowskie zapewniają, aby do dnia 3 lipca 2024 r. dostępne środki finansowe SGD osiągnęły poziom docelowy wynoszący co najmniej 0,8 % kwoty gwarantowanych depozytów jego członków. W związku z tym państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o zaprzestaniu pobierania składek dopiero po osiągnięciu poziomu docelowego. Tymczasem gdyby państwo członkowskie podjęło taką decyzję, SGD tego państwa mogłyby w przypadku przeniesienia działalności z jednego ze swoich członków do SGD innego państwa członkowskiego nie wносить żadnych wkładów, które powinny być przekazane do przejmującego SGD, ponieważ on sam nie otrzymałby żadnych składek.

- 90 Jednakże broniona przez Królestwo Szwecji wykładnia art. 10 ust. 2 dyrektywy 2014/49 zakłada, po pierwsze, że poziom docelowy zostaje osiągnięty, a po drugie, że w drodze wyjątku od zasady, zgodnie z którą instytucja kredytowa co najmniej raz w roku płaci składkę na rzecz SGD, którego jest członkiem, państwo członkowskie podejmuje decyzję o niepobieraniu składek. Okoliczność, że w takiej sytuacji żadna składka nie została wpłacona w ciągu 12 miesięcy poprzedzających przeniesienie i nie mogła zostać przekazana, jest logiczną konsekwencją takiej decyzji o niedochodzeniu wpłacania tych składek i nie ma znaczenia w sytuacjach, w których, przeciwnie, państwo członkowskie nie podjęło takiej decyzji i zażądało wpłacania składek za okres 12 miesięcy poprzedzających przeniesienie.
- 91 Odnosząc się do celu realizowanego przez art. 14 ust. 3 dyrektywy 2014/49, należy zauważyć, że przepis ten ma na celu zrekompensowanie przyjmującemu SGD ryzyka finansowego związanego z przeniesieniem gwarantowanych depozytów instytucji kredytowej. Cel ten potwierdza wykładnię, zgodnie z którą Królestwo Szwecji powinno było uwzględnić okresy, do których odnoszą się składki wniesione przez Nordea Bank, a nie dokładną datę wypłat. Tylko bowiem taka wykładnia jest w stanie zagwarantować, że SGD pochodzenia, który nie ponosi już ryzyka związanego z gwarantowanymi depozytami przekazywanymi do państwa członkowskiego innego niż państwo członkowskie SGD pochodzenia, nie zatrzymuje, jak ma to miejsce w niniejszej sprawie, składek, które odnoszą się do okresu 12 miesięcy poprzedzających przeniesienie, z tego tylko powodu, że zostały one wpłacone na rzecz tego SGD po upływie tego okresu.
- 92 Ponadto należy przypomnieć, że dyrektywa ta ma na celu, bardziej ogólnie, jak wynika z jej motywu 3, z jednej strony ochronę deponentów w przypadku niedostępności depozytów ustanowionych w instytucji kredytowej należącej do SGD, a z drugiej strony zapewnienie stabilności systemu bankowego poprzez unikanie zjawisk masowego wycofywania depozytów nie tylko z instytucji kredytowej znajdującej się w trudnej sytuacji, lecz również z instytucji o dobrej kondycji w następstwie utraty zaufania publicznego do stabilności tego systemu (zob. analogicznie wyrok z dnia 25 marca 2021 r., Białgarska Narodna Banka, C-501/18, EU:C:2021:249, pkt 51 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 93 Tymczasem jedynie wykładnia, zgodnie z którą w przypadku przeniesienia działalności instytucji kredytowej do innego państwa członkowskiego SGD pochodzenia, który nie ponosi już ryzyka związanego z przeniesionymi depozytami gwarantowanymi, powinien przekazać na rzecz przyjmującego SGD wszystkie składki wpłacone na jego rzecz przez tę instytucję kredytową i odnoszące się do okresu 12 miesięcy poprzedzających to przeniesienie, przyczynia się do realizacji tego dwojakiego celu, ponieważ umożliwia ona przyjmującemu SGD pobranie wynagrodzenia za ryzyko związane z przeniesionymi depozytami gwarantowanymi, co przyczynia się do jego stabilności finansowej i ochrony deponentów instytucji kredytowych będących członkami tego SGD.
- 94 Wykładnię tę potwierdza wreszcie motyw 37 dyrektywy 2014/49, w którym mowa jest o solidarności między wszystkimi instytucjami znajdującymi się na tym samym rynku finansowym. W związku z tym pojawienie się w ramach SGD nowej instytucji kredytowej automatycznie zwiększa łączną kwotę gwarantowanych depozytów i może skutkować wezwaniem do opłacenia składek w ramach tego SGD. Przystąpieniu nowej instytucji powinno zatem towarzyszyć przekazanie składek, które wpłaciła ona na rzecz SGD pochodzenia i które odnoszą się do okresu 12 miesięcy poprzedzających przeniesienie, tak aby mogła ona przyczynić się do solidarności w ramach przyjmującego SGD.

- 95 Z powyższych rozważań wynika, że należy uwzględnić zarzut pierwszy i stwierdzić, iż odmawiając przekazania do łotewskiego SGD składek, które zostały wpłacone przez łotewski oddział Nordea Bank na rzecz szwedzkiego SGD i które odnoszą się do okresu 12 miesięcy poprzedzających przeniesienie działalności tego oddziału do łotewskiego SGD, Królestwo Szwecji uchybiło zobowiązaniom ciążącym na nim na mocy art. 14 ust. 3 dyrektywy 2014/49.

W przedmiocie zarzutu drugiego, dotyczącego naruszenia art. 4 ust. 3 TUE i zasady równego traktowania

– *Argumentacja stron*

- 96 Republika Łotewska, popierana przez Republikę Litewską, podnosi, że odmowa przekazania przez szwedzki SGD na rzecz łotewskiego SGD składek wpłaconych przez łotewski oddział Nordea Bank za okres, o którym mowa w art. 14 ust. 3 dyrektywy 2014/49, jest sprzeczna z zasadą lojalnej współpracy oraz z zasadą równego traktowania, ponieważ szwedzki SGD przekazał w porównywalnej sytuacji prawnej składki otrzymane od Nordea Bank na rzecz fińskiego SGD zgodnie z art. 14 ust. 3 dyrektywy 2014/49 w następstwie przeniesienia siedziby Nordea Bank do Finlandii.
- 97 Królestwo Szwecji odpowiada, że ponieważ przeniesienie siedziby spółki Nordea Bank do Finlandii miało miejsce w dniu 1 października 2018 r., a składki zostały wpłacone na rzecz szwedzkiego SGD w dniu 13 października 2017 r. oraz w dniu 28 września 2018 r., składki te zostały zapłacone w okresie 12 miesięcy poprzedzających przeniesienie, czyli w okresie od dnia 1 października 2017 r. do dnia 30 września 2018 r. Tym samym szwedzki SGD zastosował również w tym przypadku art. 14 ust. 3 dyrektywy 2014/49 zgodnie z jego brzmieniem, w sposób spójny z zastosowaniem tego przepisu dokonany w decyzji szwedzkiego organu ds. gwarancji depozytów z dnia 3 października 2017 r. Stwierdzona różnica miałaby wynikać zatem wyłącznie z chwili, w której dokonano wpłat. Królestwo Szwecji kwestionuje zatem twierdzenie Republiki Łotewskiej, zgodnie z którym działało ono w sposób nieuczciwy, podczas gdy zastosowało ten przepis w sposób jednolity.

– *Ocena Trybunału*

- 98 Należy przypomnieć, że z orzecznictwa wynika, iż uchybienie ogólnemu obowiązkowi lojalnej współpracy, który wynika z art. 4 ust. 3 TUE, może zostać stwierdzone tylko w zakresie, w jakim dotyczy ono zachowań innych niż te stanowiące zarzucane państwu członkowskiemu naruszenie szczególnych zobowiązań [wyrok z dnia 14 lipca 2022 r., Komisja/Dania (ChNP Feta), C-159/20, EU:C:2022:561, pkt 75 i przytoczone tam orzecznictwo].
- 99 Tymczasem, jak zasadniczo wskazał rzecznik generalny w pkt 80 opinii, z argumentacji Republiki Łotewskiej streszczonej w pkt 96 niniejszego wyroku wynika, że poprzez drugi zarzut szczegółowy, dotyczący naruszenia art. 4 ust. 3 TUE, argumentacja ta dotyczy odmowy przez szwedzkie SGD przeniesienia na rzecz łotewskiego SGD składek wpłaconych przez łotewski oddział Nordea Bank za okres, o którym mowa w art. 14 ust. 3 dyrektywy 2014/49, czyli tego samego zachowania, co zachowanie stanowiące naruszenie szczególnego obowiązku zawartego w tym ostatnim przepisie.
- 100 W związku z tym nie można stwierdzić uchybienia ogólnemu obowiązkowi przewidzianemu w art. 4 ust. 3 TUE odmiennego od stwierdzonego już uchybienia szczególnemu zobowiązaniu nałożonemu na Królestwo Szwecji na mocy art. 14 ust. 3 dyrektywy 2014/49.

- 101 Argument Republiki Łotewskiej dotyczący naruszenia zasady równego traktowania dotyczy również odmowy przez szwedzkie SGD przekazania do łotewskiej SGD spornych składek, w związku z czym nie można również stwierdzić odrębnego naruszenia tej zasady, na co zasadniczo wskazał rzecznik generalny w pkt 81 opinii.
- 102 Z powyższego wynika, że rozpatrywany zarzut szczegółowy należy oddalić.
- 103 Z uwagi na ogół powyższych rozważań należy stwierdzić, że odmawiając przekazania do łotewskiego SGD składek, które zostały wpłacone przez łotewski oddział Nordea Bank na rzecz szwedzkiego SGD i które odnoszą się do okresu 12 miesięcy poprzedzających przeniesienie działalności tego oddziału do łotewskiego SGD, Królestwo Szwecji uchybiło zobowiązaniom ciążącym na nim na mocy art. 14 ust. 3 dyrektywy 2014/49.

W przedmiocie kosztów

- 104 Zgodnie z art. 138 § 1 regulaminu postępowania przed Trybunałem kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Na podstawie art. 138 § 3 tego regulaminu postępowania, w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań każdej ze stron, każda z nich pokrywa własne koszty, chyba że Trybunał z uwagi na okoliczności sprawy uzna za uzasadnione, by jedna ze stron pokryła, oprócz własnych kosztów, część kosztów poniesionych przez stronę przeciwną.
- 105 W niniejszej sprawie zarówno Republika Łotewska, jak i Królestwo Szwecji wniosły o obciążenie kosztami drugiej strony postępowania. Ponadto Królestwo Szwecji przegrało sprawę w ramach pierwszego zarzutu podniesionego przez Republikę Łotewską, a ta – w ramach zarzutu drugiego.
- 106 W konsekwencji należy orzec, że Republika Łotewska i Królestwo Szwecji pokrywają własne koszty.
- 107 Na podstawie art. 140 § 1 tego regulaminu postępowania, zgodnie z którym państwa członkowskie i instytucje interweniujące w sprawie pokrywają własne koszty, Republika Estońska, Republika Litewska i Komisja pokrywają własne koszty.

Z powyższych względów Trybunał (pierwsza izba) orzeka, co następuje:

- 1) Odmawiając przekazania do łotewskiego systemu gwarancji depozytów (SGD) składek, które zostały wpłacone przez łotewski oddział Nordea Bank AB na rzecz szwedzkiego SGD i które odnoszą się do okresu 12 miesięcy poprzedzających przeniesienie działalności tego oddziału do łotewskiego SGD, Królestwo Szwecji uchybiło zobowiązaniom ciążącym na nim na mocy art. 14 ust. 3 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/49/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie systemów gwarancji depozytów.**
- 2) W pozostałym zakresie skarga zostaje oddalona.**
- 3) Republika Łotewska, Królestwo Szwecji, Republika Estońska, Republika Litewska oraz Komisja Europejska pokrywają własne koszty.**

Podpisy